

2. IEKŠZEMES KOPPRODUKTS
GROSS DOMESTIC PRODUCT

METODOLOĢIJA	METHODOLOGY
<p>Iekšzemes kopprodukts ir valsts teritorijā saražoto gala produktu un veikto pakalpojumu summārā vērtība noteiktā laika periodā. To var aprēķināt, izmantojot datus par iekšzemes kopprodukta ražošanu, izlietojumu un ienākumiem gan faktiskajās, gan salīdzināmajās cenās. No 2008.gada 3.ceturkšņa salīdzināmo cenu rādītājiem par aprēķinu bāzi tiek lietots iepriekšējais kalendārais gads, un rādītāju absolūtās vērtības salīdzināmās cenās tiek publicētas 2000.gada vidējās cenās, bet dinamika – ķēdes indeksu veidā. Biļetenā pieejamas tabulas par ražošanas, izlietojuma un ienākumu aspektiem.</p> <p>Aprēķinot iekšzemes kopproduktu no ražošanas aspekta, vispirms nosaka preču un pakalpojumu izlaidi un starppatēriņu. <i>Preču un pakalpojumu izlaidi</i> apkopo ekonomiskās darbības rezultātus par visām saimnieciskajām vienībām, ieskaitot pašnodarbinātās personas. Preču un pakalpojumu izlaidi uztver bāzes cenās, tas ir, vērtībā, kuru ražotājs saņem no pircēja par katru saražoto preces vai pakalpojumu vienību. To nosakot, neņem vērā par vienību maksājamos produktu nodokļus un saņemamās subsīdijas, kā arī atsevišķi aprēķinātos transporta izdevumus. <i>Produktu nodokļi</i> ir tie, kurus maksā produkcijas realizācijas brīdī – pievienotās vērtības, muitas un akcīzes nodokļi.</p> <p><i>Starppatēriņš</i> ietver preču un pakalpojumu vērtību, kas ražošanas izmaksu veidā pārskata periodā izlietota produkcijas ražošanai.</p> <p>Atskaitot no preču un pakalpojumu izlaides bāzes cenās starppatēriņu, iegūst <i>pievienoto vērtību</i> bāzes cenās. Pieskaitot tai produktu nodokļu neto vērtību, iegūst <i>iekšzemes kopproduktu</i>.</p> <p>Iekšzemes kopprodukta aprēķiniem tiek izmantota operatīvā statistiskā informācija par ražošanas attīstību tautsaimniecības nozarēs. Tomēr, aprēķinot pievienotās vērtības apjoma izmaiņas, tiek ņemta vērā arī tā daļa, kas nav uztverta operatīvajos pārskatos. Tāpēc starp publicētajiem atsevišķu nozaru produkcijas ražošanas tempiem un pievienotās vērtības pieaugumu nav tiešas atbilstības.</p> <p>Aprēķinot iekšzemes kopproduktu no izlietojuma aspekta, apkopo informāciju par preču un pakalpojumu gala izlietojumu, tas ir, tādu izlietojumu, kas nesaistās ar ražošanas izdevumiem. Gala izlietojumu veido mājsaimniecību un valsts pārvaldes iestāžu galapatēriņa izdevumi, izlietojums kopējā kapitāla veidošanai un starpība starp preču un pakalpojumu eksportu un importu.</p> <p>Aprēķinot iekšzemes kopproduktu no ienākumu aspekta, apkopo informāciju par ekonomiskās darbības primārajiem ienākumiem. Šo ienākumu galvenie veidi ir: darbinieku atalgojums, ražošanas un importa nodokļi un ienākumi, kas sākotnēji paliek ražotāja rīcībā – darbības koprezultāts un jauktais kopienākums. Uzņēmējdarbības darbības koprezultāta pamatelements ir peļņa. Mājsaimniecības jauktais kop-ienākums ietver ne tikai uzņēmuma īpašnieka kā uzņēmēja peļņu, bet arī nosacītu atlīdzību par īpašnieka un viņa ģimenes locekļu darbu, kas nav nošķirama no peļņas.</p>	<p>Gross domestic product is the total value of final products and services produced in the country within a specified period. It is calculated using data on production, use and income of gross domestic product at both current and constant prices. Starting with 3rd quarter of 2008 previous calendar year is used as calculation basis for constant prices' indicators, and absolute values of indicators at constant prices are published at average prices of 2000, but dynamics - in form of chain indices. This bulletin provides tables on the production, expenditure and income approaches.</p> <p>For the calculation of gross domestic product from the production side, first the output of goods and services and intermediate consumption are determined. Output of goods and services summarizes the result of economic activity of all economic units including self-employed persons. Output of goods and services is shown at basic prices, that is, the amount receivable by the producer from the purchaser for a unit of a good or service produced as output minus any tax payable, and plus any subsidy receivable, on that unit as a consequence of its production or sale. It excludes any transport charges invoiced separately by the producer. Taxes on products are those which are paid at the moment of sales of production, that is, value added tax, customs duties and excise tax.</p> <p>Intermediate consumption includes the value of goods and services that as production costs have been used up for the output of goods in the reporting period.</p> <p>By subtracting intermediate consumption from the output of goods and services (at basic prices), value added is obtained at basic prices. By adding to the latter the net value of taxes on products, gross domestic product is obtained.</p> <p>The calculation of gross domestic product is based on current statistics reflecting output in all sectors of the national economy. However, in order to calculate changes in the value added, that part of the economy, which is not captured by current reports, is also taken into account. Output growth rates are, therefore, not quite consistent with the growth rates of the value added.</p> <p>The final use is recorded on the expenditure side of gross domestic product. It is the consumption of goods and services that is not linked to production cost in the given period. Final uses are formed by the final consumption expenditure of households and general government, uses for gross capital formation and the balance of exports and imports of goods and services.</p> <p>For the calculation of gross domestic product from the income approach, information on primary incomes from economic activity is compiled. The main kinds of primary incomes are the following: compensation of employees, taxes on production and imports as well as incomes such as gross operating surplus and gross mixed income, which at first remain at the disposal of the entrepreneur. Profit is the basic element of gross operating surplus. Mixed income of households consists not only of the profit made by the enterprise owner due to his entrepreneurial activity but also includes implicit labour remuneration for the owner's and his family members' work that cannot be separated from profit.</p>

2.1. IEKŠZEMES KOPPRODUKTA APJOMS UN INDEKSI
 GROWTH RATES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT

Periods Period	Tūkst. Ls, sezonāli neizlīdzināti Thsd LVL, seasonally unadjusted		2000.gada salīdzināmās cenās, procentos chain-linked (reference year 2000), as per cent				
	faktiskajās cenās at current prices	2000. g. salīdzināmās cenās chain-linked (reference year 2000)	sezonāli neizlīdzināti seasonally unadjusted		sezonāli izlīdzināti seasonally adjusted		
			pret iepriekšējo periodu of the previous period	pret iepriekšējā gada atbilstošo periodu of the corresponding period of previous year	pret iepriekšējo periodu of the previous period	pret iepriekšējā gada atbilstošo periodu of the corresponding period of previous year	
2007	14779810	8691656	110.0	110.0	110.0	110.0	
2008	16188232	8322821	95.8	95.8	95.8	95.8	
2009	13082795	6828459	82.0	82.0	82.0	82.0	
2009	I-III	3308518	1555715	71.5	82.2	88.4	81.9
	IV-VI	3340199	1710421	109.9	81.9	98.5	82.5
	VII-IX	3221405	1751415	102.4	80.9	96.8	80.7
	X-XII	3212673	1810908	103.4	83.2	98.8	83.2
2010	I-III	2852569	1462857	80.8	94.0	100.9	94.9
	IV-VI	3142822	1675329	114.5	97.9	100.8	97.1

2.2. IEKŠZEMES KOPPRODUKTS PA DARBĪBAS VEIDIEM
 GROSS DOMESTIC PRODUCT BY KIND OF ECONOMIC ACTIVITY
 (tūkst. Ls/ thsd LVL)

NACE 1.1.red. NACE Rev.1.1.	Darbības veids	2009		2010		NACE Heading
		IV-VI	I-VI	IV-VI	I-VI	
Faktiskajās cenās/ At current prices						
	Iekšzemes kopprodukts	3340199	6648717	3142822	5995391	Gross domestic product
A-O	Kopējā pievienotā vērtība (bāzes cenās)	2999839	5992954	2807554	5356070	Gross value added (at basic prices)
A	Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība	96565	159285	118021	190959	Agriculture, hunting and forestry
B	Zvejniecība	3408	6663	3139	6656	Fishing
C	Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	16788	28284	17565	29671	Mining and quarrying
D	Apstrādes rūpniecība	278491	545482	335004	614451	Manufacturing
E	Elektroenerģija, gāzes un ūdensapgāde	81624	225960	89342	236788	Electricity, gas and water supply
F	Būvniecība	216476	378960	135527	213879	Construction
G-O	Pakalpojumi	2306487	4648320	2108956	4063666	Services
G	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu, motociklu, individuālās lietošanas priekšmetu un sadzīves aparatūras un iekārtu remonts	471901	939186	478627	886818	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles, personal and household goods
H	Viesnīcas un restorāni	45100	80149	38398	64028	Hotels and restaurants
I	Transports, glabāšana un sakari	335259	658501	343755	665883	Transport, storage and communication
J	Finanšu starpniecība	160319	376191	136232	260712	Financial intermediation
K	Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	587619	1216181	561600	1092030	Real estate, renting and business activities
L	Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	237267	512753	178827	401848	Public administration and defence; compulsory social security
M	Izglītība	220688	384590	152165	271459	Education
N	Veselība un sociālā aprūpe	112481	205140	100093	184324	Health and social work
O	Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi	135853	275629	119259	236564	Other community, social and personal service activities
	Produktu nodokļi (mīnus subsīdijas)	340360	655763	335268	639321	Taxes on products (less subsidies)

turpinājums

continued

NACE 1.1.red. NACE Rev.1.1.	Darbības veids	2009		2010		NACE Heading
		IV-VI	I-VI	IV-VI	I-VI	
2000.gada salīdzināmajās cenās/ Chain-linked (reference year 2000)						
	Iekšzemes kopprodukts	1710421	3266136	1675329	3138186	Gross domestic product
A-O	Kopējā pievienotā vērtība (bāzes cenās)	1594835	3055220	1559250	2929131	Gross value added (at basic prices)
A	Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība	70245	110708	75179	118028	Agriculture, hunting and forestry
B	Zvejniecība	1953	4023	1920	4172	Fishing
C	Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	8143	14263	8917	15355	Mining and quarrying
D	Apstrādes rūpniecība	165235	317409	190532	352978	Manufacturing
E	Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde	35871	93940	39802	108004	Electricity, gas and water supply
F	Būvniecība	113475	195086	73418	119773	Construction
G-O	Pakalpojumi	1199913	2319791	1169482	2210821	Services
G	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu, motociklu, individuālās lietošanas priekšmetu un sadzīves aparatūras un iekārtu remonts	271400	564726	271577	541087	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles, personal and household goods
H	Viesnīcas un restorāni	18741	35247	18053	32479	Hotels and restaurants
I	Transports, glabāšana un sakari	232620	429751	238338	440045	Transport, storage and communication
J	Finanšu starpniecība	74376	153052	65337	129810	Financial intermediation
K	Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	310419	587689	309706	577966	Real estate, renting and business activities
L	Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	105081	196820	91981	170206	Public administration and defence; compulsory social security
M	Izglītība	79018	137528	74691	128349	Education
N	Veselība un sociālā aprūpe	46148	83840	43271	77233	Health and social work
O	Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi	62110	131138	56528	113646	Other community, social and personal service activities
	Produktu nodokļi (mīnus subsīdijas)	115586	210916	116079	209055	Taxes on products (less subsidies)

2.3. IEKŠZEMES KOPPRODUKTA INDEKSI PA DARBĪBAS VEIDIEM INDICES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT BY KIND OF ECONOMIC ACTIVITY (2000.gada salīdzināmajās cenās; % pret iepriekšējā gada atbilstošo periodu/ chain-linked (2000=100); % of corresponding period of previous year)

NACE 1.1.red. NACE Rev.1.1.	Darbības veids	2009		2010		NACE Heading
		IV-VI	I-VI	IV-VI	I-VI	
	Iekšzemes kopprodukts	81.9	82.0	97.9	96.1	Gross domestic product
A-O	Kopējā pievienotā vērtība (bāzes cenās)	84.0	84.1	97.8	95.9	Gross value added (at basic prices)
A	Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība	103.6	100.4	107.0	106.6	Agriculture, hunting and forestry
B	Zvejniecība	100.0	103.3	98.3	103.7	Fishing
C	Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	100.3	100.9	109.5	107.7	Mining and quarrying
D	Apstrādes rūpniecība	76.6	75.4	115.3	111.2	Manufacturing
E	Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde	89.6	90.0	111.0	115.0	Electricity, gas and water supply
F	Būvniecība	69.3	70.6	64.7	61.4	Construction
G-O	Pakalpojumi	85.6	85.8	97.5	95.3	Services

turpinājums

continued

NACE 1.1.red. NACE Rev.1.1.	Darbības veids	2009		2010		NACE Heading
		IV-VI	I-VI	IV-VI	I-VI	
G	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu, motociklu, individuālās lietošanas priekšmetu un sadzīves aparātūras un iekārtu remonts	71.0	72.6	100.1	95.8	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles, personal and household goods
H	Viesnīcas un restorāni	63.4	62.2	96.3	92.1	Hotels and restaurants
I	Transports, glabāšana un sakari	85.0	84.8	102.5	102.4	Transport, storage and communication
J	Finanšu starpniecība	88.2	89.5	87.8	84.8	Financial intermediation
K	Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	99.7	97.6	99.8	98.3	Real estate, renting and business activities
L	Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	95.4	97.4	87.5	86.5	Public administration and defence; compulsory social security
M	Izglītība	93.8	92.6	94.5	93.3	Education
N	Veselība un sociālā aprūpe	95.3	96.6	93.8	92.1	Health and social work
O	Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi	80.9	85.8	91.0	86.7	Other community, social and personal service activities

2.4. KOPĒJĀS PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS SADALĪJUMS PA DARBĪBAS VEIDIEM
GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ECONOMIC ACTIVITY

(faktiskajās cenās; procentos/ at current prices; in per cent)

NACE 1.1.red. NACE Rev.1.1.	Darbības veids	2009		2010		NACE Heading
		IV-VI	I-VI	IV-VI	I-VI	
A-O	Kopējā pievienotā vērtība (bāzes cenās)	100.0	100.0	100.0	100.0	Gross value added (at basic prices)
A	Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība	3.2	2.7	4.2	3.6	Agriculture, hunting and forestry
B	Zvejniecība	0.1	0.1	0.1	0.1	Fishing
C	Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	0.6	0.5	0.6	0.5	Mining and quarrying
D	Apstrādes rūpniecība	9.3	9.1	11.9	11.5	Manufacturing
E	Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde	2.7	3.7	3.2	4.4	Electricity, gas and water supply
F	Būvniecība	7.2	6.3	4.8	4.0	Construction
G-O	Pakalpojumi	76.9	77.6	75.2	75.9	Services
G	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu, motociklu, individuālās lietošanas priekšmetu un sadzīves aparātūras un iekārtu remonts	15.7	15.7	17.1	16.6	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles, personal and household goods
H	Viesnīcas un restorāni	1.5	1.3	1.4	1.2	Hotels and restaurants
I	Transports, glabāšana un sakari	11.2	11.0	12.2	12.4	Transport, storage and communication
J	Finanšu starpniecība	5.3	6.3	4.9	4.9	Financial intermediation
K	Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	19.6	20.3	20.0	20.4	Real estate, renting and business activities
L	Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	7.9	8.6	6.4	7.5	Public administration and defence; compulsory social security
M	Izglītība	7.4	6.4	5.4	5.1	Education
N	Veselība un sociālā aprūpe	3.8	3.4	3.6	3.4	Health and social work
O	Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi	4.5	4.6	4.2	4.4	Other community, social and personal service activities

2.5. IEKŠZEMES KOPPRODUKTA IZLIETOJUMS
 EXPENDITURE OF GROSS DOMESTIC PRODUCT
 (tūkst. Ls/ *thsd LVL*)

Darbības veids	2009		2010		NACE Heading
	IV-VI	I-VI	IV-VI	I-VI	
<i>Faktiskajās cenās/ At current prices</i>					
Iekšzemes kopprodukts	3340199	6648717	3142822	5995391	Gross domestic product
Galapatēriņa izdevumi	2720490	5430885	2537070	4926117	Final consumption expenditure
mājsaimniecību un bezpeļņas organizāciju, kas apkalpo mājsaimniecības, galapatēriņa izdevumi	2043513	4077295	1975645	3845602	final consumption expenditure of households and non-profit institutions serving households (NPISH)
valsts pārvaldes iestāžu galapatēriņa izdevumi	676977	1353590	561425	1080515	final consumption expenditure of general government
Bruto kapitāla veidošana	616781	1354144	586724	1056307	Gross capital formation
bruto pamatkapitāla veidošana	737736	1378230	464151	803613	gross fixed capital formation
krājumu pārmaiņas un vērtslietu iegāde (atskaitot realizāciju)	-120955	-24086	122573	252694	changes in inventories and acquisition less disposals of valuables
Preču un pakalpojumu eksports	1358576	2688251	1640478	3045487	Export of goods and services
Preču un pakalpojumu imports (mīnus)	-1355648	-2824563	-1621450	-3032520	Import of goods and services (less)
<i>2000.gada salīdzināmajās cenās/ Chain-linked (reference year 2000)</i>					
Iekšzemes kopprodukts	1710421	3266136	1675329	3138186	Gross domestic product
Galapatēriņa izdevumi	1417197	2793439	1381826	2656786	Final consumption expenditure
mājsaimniecību un bezpeļņas organizāciju, kas apkalpo mājsaimniecības, galapatēriņa izdevumi	1137402	2247180	1121337	2167138	final consumption expenditure of households and non-profit institutions serving households (NPISH)
valsts pārvaldes iestāžu galapatēriņa izdevumi	279795	546259	260489	489648	final consumption expenditure of general government
Bruto kapitāla veidošana	297918	566954	332888	554588	Gross capital formation
bruto pamatkapitāla veidošana	442747	812728	277360	482890	gross fixed capital formation
krājumu pārmaiņas un vērtslietu iegāde (atskaitot realizāciju)	changes in inventories and acquisition less disposals of valuables
Preču un pakalpojumu eksports	778218	1506492	849732	1611504	Export of goods and services
Preču un pakalpojumu imports (mīnus)	-782912	-1600749	-889117	-1684692	Import of goods and services (less)

2.6. IEKŠZEMES KOPPRODUKTS IENĀKUMU ASPEKTS
 GROSS DOMESTIC PRODUCT BY INCOME APPROACH
 (faktiskajās cenās; tūkst. Ls/ *at current prices; thsd LVL*)

Darbības veids	2009		2010		NACE Heading
	IV-VI	I-VI	IV-VI	I-VI	
Iekšzemes kopprodukts	3340199	6648717	3142822	5995391	Gross domestic product
Darbinieku atalgojums	1619254	3301743	1340960	2605756	Compensation of employees
darba alga	1336126	2724474	1125242	2179615	wages and salaries
darba devēju sociālās iemaksas	283128	577269	215718	426141	employers' social contributions
Ražošanas un importa nodokļi	376059	727822	370003	704725	Taxes on production and imports
Subsīdijas (mīnus)	111157	167008	79507	164919	Subsidies (less)
Darbības koprezultāts un jauktais ienākums, bruto	1456043	2786160	1511366	2849829	Operating surplus and mixed income, gross